

Poľnohospodárske obchodné družstvo Vehec, Družstevná 19, 094 12
Vehec, IČO: 31714838

Obchodný register Okresného súdu Prešov
oddiel: Dr. Vložka č. 295/P

V ý r o č n á s p r á v a
z a r o k 2 0 2 0

Vyhotovená dňa: 12.3.2021

Schválená dňa:

Overená audítorom dňa:

Marián Bindas
predseda predstavenstva

Ing. Pavol Filipek
člen predstavenstva

Správa o výsledku hospodárenia a vyhodnotenie podnikateľského zámeru POD Vehec za rok 2020

Z poverenia predstavenstva POD Vehec predkladám správu o hospodárení družstva za rok 2020. Zo začiatku roka 2020 čelí nielen poľnohospodárstvo ale aj celý svet bezprecedentnej výzve v podobe nákazy novým typom koronavírusu. Pre väčšinu z nás na prvom mieste zostáva zdravie a tak by to malo aj zostať. Pandémia koronavírusu má zásadný dopad aj na ekonomiku. Poľnohospodárskej prvovýroby sa pandémia dotkla tiež. Chápeme však, že potraviny sa vyrábať musia. Poukázala však na niektoré témy a riziká, ktoré ľuďom v poľnohospodárstve boli dávno jasné. Ide o problematiku dovozu potravín z Európskej únie a mimo Európskej únie. Bravčové, hovädzie, jahňacie mäso, vajcia, hydina, mlieko a ďalšie produkty rastlinnej a živočíšnej výroby, tieto potraviny sú mnohokrát dovážané aj pod našimi výrobnými nákladmi, čo pre nás aj ostatných tuzemských producentov znamená výrobu utlmiť alebo nadobro skončiť. Systém nejednotnej poľnohospodárskej politiky, kedy sa po rokoch sľubov stále nepodarilo zrovnať platbu na plochu, či skryté dotácie národných štátov do poľnohospodárskeho sektoru v podstate znamenali podstatnú redukciu agrárnych aktivít. Napriek sľubným očakávaniam, ktoré vyvolalo aj programové vyhlásenie vlády SR, podpora agrárneho sektoru stále nemá jasné kontúry.

Z pohľadu hodnotenia podmienok poľnohospodárskej prvovýroby môžeme konštatovať, že rok 2020 bol rokom plným extrémov. V rastlinnej výrobe sme do poľnohospodárskeho roka vstupovali s optimizmom, pretože jesenné práce v roku 2019 boli kvalitne zvládnuté a oziminy išli do zimy v dobrej kondícii. Ale už prvé štyri mesiace roku 2020 opäť prekvapili. Nedostatok zrážok, výrazne nadpriemerné vysoké teploty vo februári a veľký počet dní s mrazom v marci a apríli z pohľadu poľnohospodárskej prvovýroby ohrozili nielen porasty ozimín ale najmä novozaložené porasty jarín. Vývoj počasia v nás vyvolal veľké obavy o výsledok hospodárenia na úseku rastlinnej výroby.

V nasledujúcich častiach Vás oboznámim s dosiahnutými výsledkami za jednotlivé úseky.

Úsek rastlinnej výroby

Tento úsek v našom podniku patrí dlhodobo medzi najvýznamnejšie a jeho výsledky znamenajú úspech alebo neúspech hospodárenia celého družstva.

V roku 2020 sme hospodárili na výmere zhruba 2.295 ha. Obhospodávaná výmera sa nám začína stabilizovať na tejto výmere. Oziminy sme v roku 2020 pestovali na celkovej výmere 700 ha. Keďže sme predpokladali, že dosiahneme vyššie realizačné ceny ako v uplynulom roku, zvýšili sme osiate výmery repky ozimnej na 158 ha, zhruba o 20 ha viac ako rok predtým. V poľných prácach sme pokračovali výsevom ozimného jačmeňa na výmere 124 ha. Ozimný jačmeň u nás stabilne dosahuje dobré hektárové úrody a keďže nami pestované odrody nakupujú aj sladovne na výrobu sladu, dosahujeme aj dobré realizačné ceny. Úspešne prebehol aj osev ozimnej pšenice, ktorú sme zasiali na výmere 417 ha. Sejby ozimín sme stihli v agrotechnických termínoch a aj ďalší priebeh počasia neskorej jesene nám dával nádej na dobrú úrodu ozimín. V marci sme začali s osevom jarných plodín. Jačmeň jarný sme zasiahli na výmere 145 ha. Problémy nastali s osevom teplomilných plodín. V termínoch, ktoré dlhodobo boli vhodné na výsev týchto plodín bola vysoká vlhkosť pôdy a preto sme museli využiť každú vhodnú chvíľu na ich osev. V dobrej kvalite sme však nakoniec vysiali slnečnicu na výmere 110 ha, sóju na výmere 94 ha, kukuricu sme celkovo zasiali na výmere 337 ha. Rozhodujúcim faktorom v uplynulom roku pre tvorbu úrody plodín ako aj založenie úrody ozimín bolo jednoznačne množstvo a rozloženie atmosférických zrážok a teploty v priebehu roka. Pri ozimnej pšenici sme dosiahli priemernú hektárovú úrodu 6,6 tony z hektára, čo zodpovedá vyšším priemerným hektárovým úrodám. Pri zbere ozimného jačmeňa sme dosiahli priemernú úrodu 6,15 tony. Dobrú úrodu sme mali aj pri pestovaní jarného jačmeňa, zozbierali sme v priemere 5,7 tony z hektára, pričom všetok jačmeň mal parametre sladovníckeho alebo osivárskeho jačmeňa. Sladovnícke jačmene majú u nás dobrú kvalitu, zodpovedala tomu aj realizačná cena. Hoci odbytové ceny boli o niečo nižšie ako rok predtým, pestovanie sladovníckych jačmeňov aj keď je veľmi náročné na kvalitu prác a aj agronomickú prácu v našich podmienkach, pravidelne zabezpečuje ziskovosť týchto plodín. Po zlých skúsenostiach z predošlých rokov sme z osevu vyradili pestovanie tritikale. Aj napriek rozmarom počasia sa nám podarilo dosiahnuť dobré výsledky aj pri väčšine pestovaných teplomilných plodín. Pri pestovaní sóje sme dosiahli úrodu 3,2 tony z hektára, čím sme prekročili plánovanú hektárovú úrodu o 0,6 tony. Na výnose

sóje sa podpísalo počasie v čase zberu, rozbahnená pôda spôsobila značné straty. Prakticky celú úrodu sóje sme museli sušiť. Veľmi utrpela aj kvalita. Pri slnečnici sme dosiahli úrodu 2,8 tony. Treba však povedať, že na výške úrody sa podpísalo značné zničenie zverou. Môžeme však konštatovať, že aj pri pestovaní slnečnice, tak ako pri sóji sme dosiahli kladný hospodársky výsledok. Kukuricu v našich podmienkach pestujeme na veľkej výmere, preto má podstatný vplyv na dosiahnuté výsledky nielen na úseku rastlinnej výroby ale celého družstva. Podmienky na jej pestovanie v roku 2020 boli problematické hlavne z dôvodu veľkých výkyvov teploty aj vlhkosti pôdy v apríli a v máji. Pri kukurici na siláž sme nakoniec dosiahli úrodu 22 tony z hektára. Nedostatočný výsledok pri kukurici na siláž bol poznamenaný nielen zlým priebehom počasia ale aj tým, že bola pestovaná na menej úrodných pôdach. Pod výšku úrody sa podpísali samozrejme aj veľké škody spôsobené divou zverou. O to viac nás potešila úroda dosiahnutá pri pestovaní kukurice na zrno, kde sme dosiahli úrodu 10,7 tony z hektára. Tu takisto sa pod zber kukurice podpísalo daždivé počasie, keď časť kukurice sme zbierali až v roku 2021, keď pôda zamrzla a umožnila vstup techniky do poľa. Ekonomiku pestovania kukurice na zrno ovplyvnila aj realizačná cena, ktorá je vyššia oproti roku 2019. V tomto roku mimoriadne pozitívny vplyv na hospodárenie úseku mali aj výsledky dosiahnuté pri pestovaní tráv na semeno. Celkove sme dopestovali 64 ton osiva, čo predstavovalo tržbu okolo 54.000 €. Keďže trávy pestujeme na menej úrodných pôdach, kde iné plodiny nám nedávajú dobrú úrodu, sme radi, že sa nám podarilo nájsť plodinu a obchodného partnera, kde dlhodobo vieme z výroby dosahovať zisk. V tomto roku sme začali s pestovaním ciroku na zrno. Vyzerá, že to môže byť rentabilná plodina a môže nahradiť horčicu, ktorú sa nám v horších pôdnych podmienkach nedarí pestovať. Ekonomiku rastlinnej výroby v značnej miere ovplyvnilo už spomínané daždivé počasie, ktoré zapríčinilo, že sme museli sušiť značnú časť produkcie, čo spôsobilo zvýšené finančné náklady. Pri sušení kukurice na zrno sme museli využiť aj služby Poľnonákupu Vranov z dôvodu neprekročenia zazmluvneného množstva plynu, kde sme vysušili zhruba 8.000 metrákov kukurice. Pokiaľ máme hodnotiť ekonomické výsledky hospodárenia na úseku rastlinnej výroby, môžeme byť s rokom 2020 spokojní. Aj keď odbytové ceny produktov sa vyvíjali nepredvídateľne, vhodnou obchodnou taktikou sa nám podarilo dosiahnuť uspokojivé ceny pri väčšine plodín, aj keď dotácie zo strany platobnej agentúry na úseku rastlinnej výroby sme mali nižšie o 78.000 € .

Dosiahli sme na úseku rastlinnej výroby celkový zisk 526.068 €. Dosiahnutý výsledok je približne o 70.000 € lepší ako v roku 2019 a preto s ním

môžeme byť maximálne spokojní. Kolektív pracovníkov na tomto úseku na čele s vedúcimi sa dokázal vysporiadať so zložitými podmienkami práce v uplynulom poľnohospodárskom roku. Za kvalitnú prácu im chcem aj z tohto miesta čo najsrdečnejšie poďakovať.

Úsek živočišnej výroby

Druhým najdôležitejším úsekom nášho poľnohospodárskeho družstva je úsek živočišnej výroby. Na tomto úseku sa nám ani v roku 2020 žiaľ nepodarilo dosiahnuť výraznejšie zlepšenie.

Keďže stále sme verili v úspech v chove dojníc, nepristúpili sme k jeho útlmu. Odchov dobytká v našom podniku sa prevádza na dvoch hospodárskych dvoroch, najdôležitejší je dvor Ortáše, kde sú umiestnené naše dojnice. V roku 2020 sme na hospodárskom dvore Ortáše chovali v priemere 189 ks kráv. Nepodarilo sa nám dosiahnuť navýšenie chovaných kráv na 192 kusov, od ktorého sme očakávali zníženie ako režijných, tak mzdových nákladov na liter vyprodukovaného mlieka. Podarilo sa nám dosiahnuť zvýšenie počtu narodených teliat na 216 kusov. Čo nás ale nepotešilo, uhynulo nám 23 kusov, čo je trojnásobný počet oproti predchádzajúcemu roku. Počet chovaných dojníc sa nám nepodarilo navýšiť aj preto, že v stáde sme mali vysokú až 38 % - nú brakáciu. 9 dojníc nám uhynulo a 64 kusov kráv sme odpredali z rôznych zdravotných dôvodov ale aj pre nízku dosahovanú úžitkovosť. Najdôležitejším objemovým ukazovateľom hospodárenia na tomto dvore je produkcia mlieka. Po niekoľkých rokoch stagnácie nám celková produkcia mlieka vzrástla o 109.000 litrov mlieka na 1.395.420. Potešilo nás to, ale je to ďaleko od stavu, s ktorým by sme mohli byť spokojní. Nárast produkcie sme dosiahli hlavne vysokým nárastom nákladov na spotrebované krmivá. Na hospodárskom dvore sú vytvorené dobré podmienky pre rast produkcie aj na zlepšenie celkovej rentability pri výrobe mlieka. V rozhodujúcej miere však dosiahnutie týchto cieľov závisí na zlepšení práce celého kolektívu, ktorý sa na tom podieľa.

Vďaka nárastu množstva vyprodukovaného mlieka došlo aj k nárastu celkových tržieb za mlieko na celkovú sumu 469.000 €. Žiaľ tento nárast tržieb nedokázal pokryť rast nákladov, ktorý bol na tomto výrobnom stredisku. Celková strata pri produkcii mlieka nám poklesla z 86.000 € v roku 2019 na 80.000 € v roku 2020. Realizačná cena mlieka bola v priemere 35 centov za liter, tak ako v predchádzajúcom roku, čo po započítaní dotácie na výrobu mlieka predstavuje príjem za liter mlieka 43 centov. Ťažko môžeme očakávať aj v budúcnosti lepšie realizačné ceny vrátane dotácií za vyprodukované mlieko.

V našej republike väčšina producentov mlieka pri týchto cenách dosahuje zisk. Naše náklady však aj v tomto roku dosiahli 48,7 centa za liter. Pritom v pláne na rok 2020 sme chceli dosiahnuť pokles a zníženie nákladov pod 40 centov. Dosiahnutie týchto nákladov bolo reálne, pretože pre výrobu mlieka boli zabezpečené dostatočné množstvá objemových krmív v požadovanej štruktúre. Kvalita objemových krmív z prevádzaných rozborov po uskladnení bola v dobrej kvalite a patrila medzi najlepšie v našom regióne. Aj z toho vyplýva, že najväčšie rezervy vo výrobe mlieka na tomto hospodárskom dvore máme v práci kolektívu, ktorý sa podieľa na chove dojníc.

Druhým najdôležitejším odvetvím v živočíšnej výrobe je výroba hovädzieho mäsa, ktorú realizujeme na hospodárskom dvore vo Vechci. V priemere tu máme vo výkrme 69 býkov a okolo 126 kusov jalovíc. Produktmi tohto hospodárskeho dvora sú teda vysokoteľné jalovice a hovädzie mäso. Aj na tomto hospodárskom dvore sú určité rezervy. Teší nás ale, že sa nám darí každý rok zlepšovať kvalitu vysokoteľných jalovíc. Rovnako sa nám darí zlepšovať aj výsledky vo výrobe hovädzieho mäsa. Vo výkrme býkov sme dosiahli stratu iba 300 €. V tržbe za kilogram nášho hovädzieho mäsa došlo k poklesu s jednotkovými tržbami v roku 2019 a s dotáciami boli 2,50 € za kilogram. Pokles bol o 0,30 €. Podarilo sa nám zabezpečiť pre náš chov dostatok vysokoteľných jalovíc na obmenu stáda našich dojníc. Zlepšenie situácie v počte dochovaných teliat nám umožnilo predaj zástavových jalovíc v dobrých realizačných cenách.

Keď chceme z ekonomického pohľadu zhodnotiť celú živočíšnu výrobu, nemôžeme byť s dosiahnutými výsledkami na tomto úseku spokojní. Aj keď sme sa snažili vytvoriť podmienky na to, aby sme celkovú stratu v živočíšnej výrobe znížili. Celková strata nám vzrástla o 13.000 € na 233.000 €. Ak chceme aj do budúcnosti zachovať doterajšiu štruktúru a objem produkcie živočíšnej výroby, musí dôjsť v najbližšom období k razantnému zníženiu vyprodukovanej straty, aby sme časom mali aj perspektívu na dosahovanie zisku v živočíšnej výrobe.

Úsek mechanizácie a investícií

Hlavnou úlohou v roku 2020 na úseku mechanizácie bolo poskytovať práce a služby pre rastlinnú a živočíšnu výrobu a v malej miere aj pre cudzie poľnohospodárske subjekty a to hlavne pri zbere obilia kombajnovou technikou ako aj menšie poľnohospodárske služby pre našich zamestnancov a poskytovanie opráv pre vlastnú réžiu a réžiu rastlinnej a živočíšnej výroby. Aj

v roku 2020 na obnovu strojového parku úsek mechanizácie vyčerpal financie v hodnote 102.782 € bez DPH, za ktoré bola zakúpená poľnohospodárska technika, a to samozberací voz Pottinger v hodnote 50.000 €, lis na okrúhle balíky Pottinger 44.000 €, adaptér na balíky 2.850 €, obracač viacročných krmovín Kuhn 5.932 €. Financie na zakúpenie novej techniky boli použité z vlastných zdrojov. Novozakúpená technika nám pomáhala robiť kvalitné služby pre rastlinnú a živočíšnu výrobu, znižovala náklady na opravy a prestoje strojov. Práce boli robené kvalitne a včas aj keď sú poľnohospodárske práce závislé od počasia, vcelku sme ich zvládli dobre až na jesenné práce, ktoré nám zaostávali.

Úsek mechanizácie počíta každý rok s rastom nákladov na svoju činnosť. Celkové náklady boli v čiastke 759.400 € a výnosy v čiastke 692.600 €. Do plánu na rok 2020 neboli v dostatočnej miere zakalkulované inflačné náklady na potrebu náhradných dielov. Náklady na náhradné diely prekročili plánované náklady o 6.304 €. Podielom na zlom výsledku ekonomiky na úseku mechanizácie mali aj odpisy v čiastke 168.345 €. Pod rast nákladov sa podpísali aj vyššie mzdy a príplatky za nadčasy a prácu v soboty a nedele. Treba povedať, že úsek mechanizácie realizuje skoro všetky svoje výkony iba pre potreby nášho poľnohospodárskeho družstva a nedosiahnutie plánovaných výkonov sa odrazilo hlavne na znížení nákladov v rastlinnej výrobe. Realizované výkony v rastlinnej výrobe boli nižšie hlavne preto, že priebeh počasia neumožnil vykonávať niektoré agrotechnické operácie.

Preto ani dosiahnutú stratu na tomto úseku nehodnotíme ako veľké zlyhanie práce na úseku ale predpokladáme, že ako úpravou vnútropodnikových cien za jednotlivé prevádzané výkony, tak aj zlepšením starostlivosti o strojotraktorový park sa nám do budúca bude dariť dosahovať aj na tomto úseku vyrovnaný hospodársky výsledok.

Veríme, že tieto investície prispejú k ďalšiemu skvalitňovaniu práce na tomto úseku.

Úsek mechanizácie vykonával aj pravidelné údržby a opravy na stavbách a komunikáciách nášho družstva podľa plánu.

Za kvalitne prevedenú prácu sa treba hlavne poďakovať našim zamestnancom, ktorí pracujú na úseku mechanizácie a preto aj vedenie poľnohospodárskeho obchodného družstva sa snaží našim pracovníkom zabezpečiť celoročnú prácu.

Ekonomický úsek

V podnikateľskom zámere na rok 2020 sme si za hlavný cieľ dali aj dosiahnutie zisku 55.000 €. Sme radi, že túto najdôležitejšiu úlohu sa nám v uplynulom roku podarilo splniť aj prekročiť. Tým došlo k ďalšiemu posilneniu ekonomickej sily nášho poľnohospodárskeho družstva. Môžeme preto konštatovať, že po predchádzajúcom roku je náš poľnohospodársky podnik ešte v lepšej hospodárskej a ekonomickej kondícii.

Ako vyplýva z hodnotenia predchádzajúcich výrobných úsekov, ani rok 2020 nebol pre náš podnik jednoduchý a to sa týka aj situácie na ekonomickom úseku. Museli sme sa vysporiadať s rastom vstupov hlavne za energie a pohonné hmoty. Veľkým problémom boli aj náhle zmeny odbytových cien našich výrobkov, čo si vyžadovalo sústavné sledovanie trhov, kde sme realizovali našu produkciu a taktiež aj zníženie dotácií.

V roku 2020 sme dosiahli celkové tržby za vlastné výrobky 1.966.882 €. Aj vďaka dobrej obchodnej politike nám tržby vzrástli o 197.646 €. Napriek tomu, že nám na všetkých úsekoch rástli aj ceny vstupov, podarilo sa nám zvýšiť pridanú hodnotu o 190.996 € na celkovú sumu 754.851 €. Vďaka tomu sme dosiahli aj vyšší prevádzkový zisk v sume 194.549 €. Keďže celková ekonomická situácia družstva sa v roku 2020 zlepšila aj investičné požiadavky výrobných úsekov sa naplnili, navrhujeme vyčleniť sumu 67.515 € na dividendy, ktoré budú vyplatené v roku 2021. Bude to už piaty rok, keď na hospodárení družstva sa budú podieľať aj vlastníci majetkových podielov.

Dobrý vývoj ekonomických ukazovateľov podčiarkuje aj pomer záväzkov a pohľadávok v našom účtovníctve. Z obchodného styku evidujeme ku koncu roka záväzky v sume 125.806 €, ktoré sú kryté pohľadávkami v celkovej výške 65.781 €. Ku koncu roka na finančných účtoch mal náš podnik celkovú hotovosť v sume 1.298.131 €.

Okrem investícií do majetku, ktoré boli spomenuté v predchádzajúcich častiach sme v minulom roku nezabudli ani na investície do pôdy. V minulom roku sme na nákup pôdy vynaložili 51.701 €. Darí sa nám nakupovať pôdu v katastrach Čemerné, Sačurov a aj Vehec.

Náš poľnohospodársky podnik sa rozvíja aj vďaka dobrej práci jeho bývalých zamestnancov a členov, ktorí sú už na zaslúžilom odpočinku. Aj preto naďalej ponechávame nárok na naturálnu dávku v rovnakej výške ako v predchádzajúcich rokoch. Podobne nemeňte ani poplatok za záhumienky, aj keď ani táto činnosť nie je pre náš podnik zisková. Chápeme to ako pomoc našim členom a obyvateľom tohto regiónu.

Podnikateľský zámer Poľnohospodárskeho obchodného družstva Vehec na rok 2021

Predstavenstvo pripravilo podnikateľský zámer družstva na rok 2021 s hlavným cieľom zabezpečiť plynulý rozvoj nášho poľnohospodárskeho družstva. Jesenné práce v roku 2020 začali za priaznivých podmienok. Umožnili nám vysiať plánovanú výmeru ozimnej repky podľa optimalizovaného osevného plánu pri dobrých vlhových pomeroch. Obilniny sme vysievali za zlých pôdnych podmienok a z plánovaných 530 ha sme vysiali iba 250 ha pšenice ozimnej a 55 ha ozimného jačmeňa. Oziminy vošli do zimy v dobrom fyzickom a zdravotnom stave na všetkých plochách a mali dostatočný počet jedincov v dobrej kondícii. Priebeh zimy však už taký priaznivý nebol. Chýbajúce premrznutie pôdy do väčšej hĺbky a chýbajúca snehová prikrývka bude mať nepriaznivý vplyv na ďalší vývoj ozimín. Nie sú to však problémy s ktorými sa nebudeme môcť vysporiadať. Aj s ohľadom na priebeh počasia sme už začiatkom marca začali s prihnojovaním našich ozimín. Počítame, že v marci budú vhodné podmienky na to, aby sme vysiali všetky plodiny, ktoré tolerujú aj menej tepla.

Aj štart do nového roka v živočíšnej výrobe je komplikovaný, kde nás ovplyvňuje pandémia koronavírusu. V produkcii mlieka sme sa však dobre odrazili s očakávaným nárastom nadojeného mlieka. Odbytové ceny mlieka sú stabilizované a dávajú predpoklad k výraznejšiemu zníženiu straty v jeho produkcii v našom poľnohospodárskom podniku. Aj v roku 2021 počítame s dotáciami pre živočíšnu výrobu približne v rovnakej výške ako v roku 2020.

Aj v živočíšnej výrobe došlo k poníženiu dotácií za rok 2020. Ak sa nám splnia tieto predpoklady spolu s dobrou prácou nášho kolektívu, podnikateľské zámery na rok 2021 naplnia predstavy našich zamestnancov o zvyšovaní ich príjmov, tak ako aj predstavy vlastníkov pozemkov a vlastníkov majetkových podielov v družstve. Všetci totiž majú podiel na dlhodobom dobrých výsledkov nášho poľnohospodárskeho družstva.

Úsek rastlinnej výroby

Rastlinná výroba bude aj v roku 2021 najdôležitejším výrobným úsekom družstva. Predpokladáme, že v tomto roku budeme hospodáriť na výmere 2.295 hektárov poľnohospodárskej pôdy. Je to podobná výmera, akú sme obhospodárovali aj v roku 2020.

Pri zostavení štruktúry osevu vychádzame z jeho optimalizácie tak z hľadiska vhodných agrotechnických podmienok ako aj z predpokladanej trhovej realizácie našej produkcie. Pšenicu ozimnú máme v tomto roku zasiatu na výmere 255 hektárov. Z tejto výmery je 100 hektárov určených pre tri osivárske firmy, pre ktoré množíme osivo. Pri pestovaní pšenice predpokladáme úrodu 5,7 tony z hektára a realizačnú cenu 140 € za tonu. Práve realizačnú cenu vo veľkej miere okrem kvality obilia ovplyvňuje aj vyššia cena za nami dopestované osivo.

Druhou najdôležitejšou ozimnou obilninou je ozimný jačmeň, ktorý budeme pestovať na výmere 49 hektárov. Tento jačmeň je určený pre osivárske spoločnosti. Pri ozimnom jačmeni počítame s priemernou úrodou 5,4 tony z hektára. Dúfame, že tak ako po iné roky celá produkcia bude odpredaná na osivo. Aj 144 hektárov ozimnej repky nás zatiaľ naplňa optimizmom. Naše ozimné repky dobre poschádzali a išli do zimných mesiacov v dobrej kondícii. V pláne počítame s realizačnou cenou 370 € za tonu pri úrode 3 tony z hektára. Za dobré realizačné ceny sa nám už podarilo zakontrahovať produkciu z celej výmery zhruba po 1,8 ton z hektára. Veríme, že aj zvyšok produkcie predáme za minimálne plánované realizačné ceny.

Na ostatných výmerách ornej pôdy plánujeme v jarých mesiacoch vysiať jarne plodiny. Jarne jačmeň chceme vysiať na výmere 160 hektárov, z čoho 40 hektárov budú predstavovať osivárske plochy. Počítame s úrodou 4,7 tony z hektára. Jačmeň pestujeme s nádejou, že bude mať sladovnícku kvalitu a jeho odpredajom dosiahneme dobré realizačné ceny. Slnečnicu plánujeme osiať na výmere 113 hektárov, pri predpokladanej úrode 2,8 tony. Aj tu pre produkciu sa rysujú dobré realizačné ceny, pretože časť úrody sme už zakontrahovali za lepšiu cenu ako sme dosiahli v predchádzajúcom roku. Na 151 hektároch plánujeme pestovať sóju pri plánovanej úrode 2,6 tony z hektára. Jej pestovanie sa pri súčasnom nastavení dotačnej politiky javí ako ziskové aj pri vysokom riziku pre dosiahnutie plánovanej úrody. Ako náhradu za ozimnú pšenicu plánujeme pestovať na výmere 49 ha jarne pšenicu s úrodou 4,6 tony z hektára.

Trvalo významnou jarou plodinou je kukurica, ktorej pestovanie má v našom podniku nezastupiteľné miesto. Zrnovú kukuricu plánujeme pestovať na výmere 267 hektárov s plánovanou úrodou 8,5 tony. Pre potreby živočíšnej výroby budeme pestovať kukuricu na siláž na výmere 115 hektárov pri plánovanej úrode 32 tony z hektára zelenej hmoty.

V osevnom postupe máme aj pestovanie tráv na semeno. Pestovanie tráv na semeno nám umožňuje za ekonomicky priaznivých podmienok využívať aj menej úrodné pôdy. V prvom roku po výseve máme tržby za dopestované

semeno a v nasledujúcom roku vieme vyrobiť kvalitné senáže pre chov hovädzieho dobytká. V tomto roku budeme pestovať trávy na semeno na výmere 110 hektárov. Ako čistiaca plodina bude zaradená do osevného postupu aj horčica. Na málo úrodných pôdach chceme pestovať v tomto roku na výmere 40 hektárov cirok na semeno.

Dosiahnutie plánovaných úrod jednotlivých plodín pri predpokladaných realizačných cenách zabezpečí dosiahnutie zisku na úseku rastlinnej výroby v celkovej výške 350.000 €. Ako so samozrejmosťou pri naplňaní tohto cieľa počítame s dobrou prácou pracovného kolektívu na tomto úseku.

Úsek živočíšnej výroby

Na úseku živočíšnej výroby pracuje na našom družstve najväčší počet zamestnancov. Je to zároveň druhý najdôležitejší výrobný úsek. Žiaľ, musíme konštatovať, že ekonomické výsledky tohto úseku nám trvalo robia problémy, pretože tu každoročne dosahujeme stratu. Situácia v živočíšnej výrobe sa však v našej republike pomaly začína zlepšovať. Dobrou prácou už dnes niektoré poľnohospodárske podniky dokážu vyprodukovať zisk aj zo živočíšnej výroby. Sme presvedčení, že tento trend bude pokračovať a štát svojimi dotáciami bude ešte výraznejšie prispievať k zvyšovaniu produkcie v živočíšnej výrobe.

Hospodársky dvor Ortáše je z tohto úseku najdôležitejší, pretože v živočíšnej výrobe sa tam realizujú rozhodujúce výkony. Hlavným produktom vyrábaným na tomto dvore je kravské mlieko. Očakávame, že v roku 2021 dôjde k výraznejšiemu nárastu jeho produkcie, ale rozhodujúce bude výrazným spôsobom znížiť dosahované náklady na jeho produkciu.

V pláne na rok 2021 počítame s nárastom produkcie mlieka o 33.600 litrov na celkový objem 1.429.000 litrov. Zvýšenie produkcie chceme dosiahnuť hlavne zvýšením dojivosti dojníc, ale počítame aj s miernym nárastom stavov dojníc na 190 ks. Pre dosiahnutie tohto cieľa sú vytvorené predpoklady, pretože v našom družstve nie je problém vyrobiť dostatok kvalitných objemových krmív. Aj v tomto roku vynaložíme maximálne úsilie na to, aby objemové krmivá boli v optimálnej štruktúre podľa požiadaviek vyživárov zostavujúcich krmné dávky.

Najdôležitejším spôsobom, ktorým chceme zvyšovať rentabilitu výroby mlieka je znižovanie nákladov na jeho výrobu. Aj napriek tomu, že sa nám v roku 2020 nepodarilo dosiahnuť výraznejšiu zmenu v tomto ukazovateli, do roku 2021 sa dívame s optimizmom a sme presvedčení, že vlastné náklady na liter vyprodukovaného mlieka u nás klesnú pod 40 centov za liter.

Aj keď odbytové ceny obilia a ďalších krmív, ktoré vstupujú do živočíšnej výroby narastajú, neplánujeme ani v tomto roku výrazne zvyšovať cenu zrnín a objemových krmív pre vlastnú potrebu.

Prostriedkom na zníženie nákladov na výrobu mlieka je zlepšovanie celkového zdravotného stavu dojníc. A tu má rozhodujúci vplyv práca zamestnancov na tomto úseku. Žiaľ v roku 2020 sa nám nepodarilo splniť ciele, ktoré sme si na tomto úseku stanovili. Veríme, že v roku 2021 dôjde v tomto smere k výraznému zlepšeniu a dosiahneme medziobdobie 408 dní. Vytvorením vhodného životného prostredia dojníc a dôsledným ošetrovaním chceme zlepšiť starostlivosť o nohy dojníc. Aj keď sa nám postupne darí zlepšovať zdravotný stav mliečnych žliaz dojníc, aj tu máme ešte veľké rezervy.

Pozorne budeme sledovať náklady na jeden krmný deň. To má rozhodujúci podiel na znižovaní nákladov na liter mlieka. Dôsledne musíme zvažovať nákup komponentov do krmných zmesí tak, aby každé euro bolo vynaložené racionálne aj ohľadom na zdravotný stav našich dojníc.

Zlepšenie ekonomickej situácie pri výrobe mlieka nedosiahneme bez zlepšenia práce pracovného kolektívu na tomto dvore. Kvalitná práca ošetrovateľov má rozhodujúci vplyv na počet odchovaných teliat, na kvalitu vyprodukovaného mlieka, na zdravotný stav dojníc a v konečnom dôsledku aj na celkovú produkciu mlieka. Potrebujeme zvýšiť dlhovekosť našich dojníc, pretože naše dojnice sú v priemere v stáde iba 2,5 laktácie. To znamená, že vyradíme dojnice, ktoré sú ešte pred vrcholom svojej dojivosti. Tým dosiahneme aj možnosť vyradenia dojníc, ktoré dosahujú úžitkovosť pod 4.000 litrov mlieka za rok a tým sa významne podieľajú na vysokých nákladoch na jeho výrobu.

Sme presvedčení, že zlepšenou starostlivosťou o stádo dosiahneme narodenie 210 kusov teliat v našom stáde. Situácia na trhu s mliekom aj v tomto roku by mala byť stabilizovaná a dáva predpoklad, že jeho predajná cena bude vyššia ako 34 centov za liter. Ak sa nám podarí dosiahnuť všetky tieto zámery, predpokladáme v tomto roku dosiahnuť výrazné zvýšenie obratu v ekonomike na hospodárskom dvore Ortáše a zníženie celkovej straty pri výrobe mlieka pod 40.000 €.

Druhým najdôležitejším dvorom v živočíšnej výrobe je hospodársky dvor Vehec. Ani tu nepočítame v tomto roku s výraznou zmenou stavov a štruktúry chovaného dobytká. Hlavnou úlohou na tomto hospodárskom dvore bude dosiahnuť prírastok vo výkrme hovädzieho dobytká 1,3 kg na kus a deň. Tým sa zabezpečí zníženie výrobných nákladov na výrobu hovädzieho mäsa. Rozhodujúca bude pri tom kvalita objemových krmív a dobrá práca kolektívu.

Bude potrebné dorobiť kvalitnú senáž, ktorú bude potrebné dopĺňať vysokokvalitným senom. Aj v minulom roku sa nám vo výrobe hovädzieho mäsa podarilo dosiahnuť dobré výsledky. Keďže nepredpokladáme prepad odbytových cien hovädzieho mäsa, plánujeme v tejto výrobe dosiahnuť kladný hospodársky výsledok 10.000 €.

Na sezónny odchov jalovic využívame hospodársky dvor Vehec. Najdôležitejšie teda bude vyprodukovať čo najviac vysokoteľných jalovic v najvyššej kvalite. Splnenie tejto úlohy závisí od dobrej práce pastierov a ošetrovateľov, pretože včasné a úspešné zabrezávanie jalovic je tu rozhodujúce. Plánujeme aj nákup responderov so signalizáciou ruje a informáciách o zdravotnom stave. Zvýšenú pozornosť budeme venovať aj kvalite pastvy, aby sme minimalizovali potrebu prikrmovania jalovic. Úlohou ošetrovateľov bude včasné doplnenie minerálov do kŕmnej dávky jalovic, aby prebiehajúce ruje boli výrazné a následné pripúšťanie úspešné.

Predpokladáme, že sa v tomto roku zlepšia aj vonkajšie ekonomické podmienky pre živočíšnu výrobu. Splnením horeuvedených úloh plánujeme, že celková strata v živočíšnej výrobe za rok 2021 bude nižšia ako 100.000 €.

Úsek mechanizácie a investičnej výstavby

Hlavnou úlohou v roku 2021 je pre nás poskytovanie prác a služieb pre rastlinnú a živočíšnu výrobu a v malej miere aj pre iné poľnohospodárske subjekty a to v takom rozsahu nakoľko nám dovolí počasie a zásady správnej farmárskej práce. Aj v roku 2021 máme v pláne investície na úseku mechanizácie nákupom hospodárskej techniky a obnovu strojového parku preinvestovať čiastku 402.280 € a to na nákup týchto strojov:

- traktor JOHN DEERE 8R 310 power v hodnote 219.500 €
- kompaktor na prípravu pôdy v hodnote 31.300 €
- postrekovač na ochranu rastlín Teknoma v hodnote 46.480 €
- radličkový kyprič v hodnote 45.000 €

a plánovaný nákup aj cez projekty v hodnote 60.000 €. Veríme, že nová technika, ktorú plánujeme zakúpiť prispeje ku skvalitneniu služieb, ktoré robíme pre živočíšnu výrobu pri výrobe krmovín, senáže, siláže a sena a prípravu pôdy, sejby obilovín a zber obilovín a ostatné poľné práce, ktoré robíme pre RV. Financie na nákup techniky v roku 2021 chceme využiť z vlastných finančných zdrojov POD ale chceme využiť aj financie cez projekty v hodnote 30.000 €. Staršiu techniku, ktorá je prestarnutá, drahá na prevádzku a problematická pre STK máme v pláne úplne vyradiť z prevádzky. Najvýraznejšou vonkajšou

nákladovou položkou tohto úseku sú okrem mzdových nákladov náklady na pohodné hmoty a energie, ktoré úsek nemôže ovplyvniť. Aj náklady na náhradné diely sa každý rok zvyšujú v dôsledku inflácie. Preto úsek mechanizácie bude musieť vyvinúť maximálne úsilie aby v roku 2021 dosiahol vyrovnaný hospodársky výsledok. Úsek mechanizácie počíta s výnosmi aj nákladmi vo výške 762.000 €.

Ekonomický úsek

Aj na tomto úseku predstavenstvo vytýčilo najdôležitejšie úlohy pre rok 2021. Rozhodujúce bude dodržať naplánovanú výšku vstupov do našej poľnohospodárskej produkcie. Splnenie tejto úlohy zabezpečí rentabilitu vynaložených prostriedkov.

V živočíšnej výrobe predpokladáme vyrovnané ceny mlieka počas celého roka. Aby sme dosiahli plánované výsledky v ekonomike na tomto úseku, budeme musieť zabezpečiť vyššiu produkciu spojenú s razantným znížením nákladov. To sa nedá dosiahnuť ináč ako výrazným zlepšením výkonu pracovných kolektívov, pretože iba dobrou zootechnickou prácou zootechnikov a zvýšenou iniciatívou krmičov a ošetrovateľov sa nám podarí dosiahnuť plánované výsledky.

Po zvážení všetkých okolností a možností si predstavenstvo poľnohospodárskeho družstva dáva za cieľ dosiahnuť v nasledujúcom roku zisk vo výške 20.000 €. Vychádzajúc zo súčasnej dobrej finančnej situácie poľnohospodárskeho družstva, predstavenstvo navrhuje vyplatiť po žatve v roku 2021 dividendy v celkovej sume 67.515 € z nerozdeleného zisku za rok 2019. Splnenie tohto zámeru bude možné bez nutnosti čerpania úveru, náklady pokryjeme z vlastných finančných zdrojov.

Aj v roku 2021 plánujeme pokračovať v nákupe poľnohospodárskej pôdy. Predstavenstvo aj v tomto roku vyčlenilo na nákup pôdy 50.000 €. Aby sa podarilo naplniť tento cieľ, pristúpili sme od začiatku tohto roka k navýšeniu kúpnej ceny za ornú pôdu.

Predstavenstvo pre rok 2021 rozhodlo o zvýšení tarifných miezd našich zamestnancov do maximálnej výšky 3 %. Pokračujeme tak v pravidelnom raste miezd našich zamestnancov už niekoľko rokov. Toto navýšenie mzdy spolu s rastom odvodov a zákonných príplatkov bude predstavovať nárast nákladov vo výške 40.000 €. Vysoké mzdové ohodnotenie našich zamestnancov však prispieva k ich stabilizácii a vytváraniu kvalitných pracovných kolektívov. Dúfame, že aj na hospodárskom dvore Ortáše sa nám podarí vyformovať dobrý

pracovný kolektív a obmedzí sa fluktuácia pracovníkov. Vytváranie dobrých pracovných kolektívov patrí medzi najdôležitejšie úlohy vedúcich úsekov.

Za hektár ornej pôdy budeme vyplácať nájom vo výške 40 € a za hektár pôdy nižšej bonity 25 € za hektár. Aj v tomto roku umožníme našim prenajímateľom vybrať si nájom aj v naturálnych dávkach, pričom to bude organizačne zabezpečené tak ako po iné roky.

Predstavenstvo každoročne pristupuje k navyšovaniu tarifných miezd našich zamestnancov. Tým ich motivujeme ku kvalitnejšej práci pre náš poľnohospodársky podnik. Sme vďační aj za dôveru našim členom a vlastníkom družstevných podielnických listov. Preto im chceme aj v tomto roku vyplatiť dividendy. Samozrejme nezabúdame ani na vlastníkov pôdy, ktorým za celú existenciu družstva každý rok vyplácame dohodnutý nájom.

V roku 2021 zostanú v platnosti príplatky ku strave, nebudeme zvyšovať cenu za prevedené práce na záhumienkach a zachováme nárok našich bývalých zamestnancov, ktorí sú v dôchodku, na naturálne dávky.

Sme presvedčení, že naďalej bude pokračovať dobrá spolupráca aj s miestnymi samosprávami.